

**ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี**

**PUBLIC OPINION ON GOVERNMENT UNDER THE DEMOCRATIC REGIME:
MUENG NONTABURI DISTRICT, NONTABURI PROVINCE**

พิสิษฐ์ วงศ์รัตน์ศิลป์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 400 ตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์ค่าแปรปรวน

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศชาย ช่วงอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท มีระดับความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ทุกๆ ด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ด้านการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนทางการเมือง ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย ด้านการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังประชาธิปไตย ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง และด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการเปรียบเทียบระหว่างลักษณะส่วนบุคคลมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ผลการทดสอบพบว่า ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ : ความคิดเห็นของประชาชน; ระบอบประชาธิปไตย; จังหวัดนนทบุรี

¹ นักวิชาการอิสระ

Abstract

The objectives of this research were to study public opinion on government under the Democratic Regime and to compare their opinion based upon personal factors. Samples included 400 persons. Questionnaire was used to collect the data. Statistics used in this study included percentage, mean, standard deviation, t-test and analysis of variance-ANOVA.

Outcome of the research revealed that the majority of respondents were male, 31-40 years of age, bachelor degree graduates with monthly income between 10,001 - 15,000 baht. Study of public opinion indicated that the scores, overall, were high. High scores went to dissemination of knowledge related to democracy and election process specified by the constitution, follow-up of activities undertaken by political agents, exchange of political opinion, fortifying democratic culture, activities aimed at establishing democracy, participation in activities held by political parties, monitoring political news and eligibility to vote . Hypothesis tests showed that respondents with different personal factors, overall, did not differ in their opinion on government under the democratic regime at 0.05 level of significance.

Keywords : Public opinion; The Democratic Regime ; Nontaburi province

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ดีระบอบหนึ่งแม้ว่าจะไม่ใช่ระบอบการปกครองที่ดีที่สุดก็ตาม ทั้งนี้เพราะการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบที่เน้นหนักให้ความสำคัญกับประชาชนมากที่สุด เป็นระบอบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ในขณะเดียวกันก็ได้ยึดหลักการว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยซึ่งเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ สำหรับผู้ใช้อำนาจอธิปไตยประชาชนได้มอบหมายให้ประชาชนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการ ทำการงานแทนปวงชนทั้งประเทศ เราจึงเรียกผู้ใช้อำนาจอธิปไตยว่ารัฐบาล รัฐบาลนำเจตนารมณ์ของปวงชนมาบังคับใช้โดยใช้อำนาจอธิปไตยเป็นเครื่องสนับสนุน เพื่อให้เจตนารมณ์นั้นบังเกิดผล (จรรยา สุภาพ, 2522, หน้า 79) นับแต่ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 และพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานรัฐธรรมนูญ

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากมีปัญหาในทางปฏิบัติเพราะประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและเนื้อหาของ การปกครองแบบประชาธิปไตยตลอดจนกระบวนการทางการเมือง ประกอบกับประชาชนเอือมระอาต่อระบอบรัฐสภาซึ่งทำหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติกล่าวคือ ปัญหาที่มีการวิพากษ์กันมากและยอมรับกันในปัจจุบันคือนักการเมืองจำนวนไม่น้อยมาจากนักธุรกิจ พ่อค้ากลุ่มผู้มีอิทธิพลที่เข้ามาเล่นการเมืองเพื่อหวังผลประโยชน์ทั้งส่วนตนเองและพวกพ้องจนกลายเป็นอาชีพ ได้แก่อำชีพนักการเมืองจนทำให้ประชาชนเบื่อหน่ายไม่เข้าใจถึงคุณค่า และไม่

ความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองของประเทศจึงมีน้อยต่อสิทธิและหน้าที่ดังกล่าวในการเป็นพลเมืองและยิ่งเปิดโอกาสให้นักการเมืองเข้าไปทำหน้าที่ในรัฐสภาด้วยวิธีการที่ไม่ชอบธรรมเพิ่มมากขึ้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งถือเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศเป็นกฎหมายที่กำหนดถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ สิทธิต่างๆ ทางการเมืองของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน พุทธศักราช 2540 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการจัดทำมากที่สุดประกอบกับในสาระสำคัญหลักๆ ของรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวกำหนดให้มีการกระจายอำนาจและให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ในรัฐธรรมนูญยังเปิดโอกาสให้ประชาชนชาวไทยทั้งประเทศมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จากผลการเลือกตั้งที่ผ่านมาได้แสดงจิตสำนึกและความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองการมีส่วนร่วมทางการเมือง (political participation) เป็นกระบวนการทางการเมืองที่มีความสำคัญในรูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ อาทิ การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การลงสมัครรับเลือกตั้ง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หรือแม้แต่ในฐานะประชาชนผู้คอยเอาใจใส่ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนของตนในองค์กรการเมือง การปฏิบัติหน้าที่ของประชาชนในลักษณะต่างๆ เช่น การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอันเป็นพฤติกรรมพื้นฐานทาง

การเมืองที่สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ตลอดจนเกิดความสำนึกในความสำคัญของสิทธิและหน้าที่ทางการเมืองที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการของประชาธิปไตย คือการให้การศึกษาทางการเมือง เพราะในโลกยุคปัจจุบันประชาชนนั้นเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสาธารณะในฐานะพลเมืองดี ซึ่งการศึกษามีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาความรับผิดชอบต่อประโยชน์ของส่วนรวม ทำให้ประชาชนมีลักษณะเป็นผู้ร่วมกิจกรรม หรือมีบทบาทต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีศักดิ์ศรี เนื่องจากการศึกษาจะเป็นกระบวนการกล่อมเกลางานทางการเมืองที่สามารถฝังรากวัฒนธรรมทางการเมืองเบื้องต้น ความรู้สึกต่อสัญลักษณ์ทางการเมืองและแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง (จรัส นวลนิ่ม, 2540, หน้า 210) และการศึกษายังเสริมสร้างความรู้ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เมื่อกล่าวถึงกระบวนการให้ศึกษา การถ่ายทอดความรู้นั้นผู้ที่มิบทบาทสำคัญที่สุดก็คือประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่งในฐานะผู้ที่ให้การศึกษาของชาติประชาชน คือ ผู้กำหนดอนาคตของคนในชาติชาติใดก็ตามที่ได้ครูเป็นคนที่มีความรู้เป็นคนเก่งเป็นคนเสียสละ ตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของชาตินั้นจะได้พลเมืองที่เก่งและฉลาด ศักยภาพและมีความสามารถที่จะแข่งขันทุกประเทศ ในโลกได้ (รุ่ง แก้วแดง, 2543, หน้า 134) ดังนั้น ความ

เข้าใจในทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยดีย่อมส่งผลโดยตรงต่อจึงมีการพัฒนา ศึกษาบทบาท แนวคิด ความเข้าใจทางการเมืองของประชาชน เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประชาธิปไตยและพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนต่อไปด้วยความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้นถือเป็นการปกครองโดยประชาชน และเพื่อประชาชนบทบาททางการเมืองของประชาชนในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยจึงเป็นหัวใจของระบบนี้ ดังนั้นการเข้ามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองของประชาชนจึงถือเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่ง จากผลการสำรวจทางการเมืองสะท้อนให้เห็นว่าคนไทยส่วนใหญ่เบื่อหน่ายการเมือง หากปล่อยให้สถานการณ์ทางการเมืองเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่ายโดยไม่มีการแก้ไขปัญหาก็จะทำให้ระบบการเมืองไทยให้น่าเชื่อถือและปราศจากปัญหาความขัดแย้งและทุจริต ในอนาคตประเทศไทยอาจต้องเผชิญกับปัญหาการผูกขาดอำนาจทางการเมืองของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยกลุ่มนักการเมืองรุ่นเก่าสืบทอดอำนาจกันเป็นทอดๆ หรือเป็นระบบเครือญาติ ก็จะเป็นปัญหาเรื้อรังและไม่หมดไปจากสังคมไทย เนื่องจากไม่มีนักการเมืองรุ่นใหม่ที่น่าสนใจเข้ามาทำงานด้านการเมือง หากประชาชนเบื่อหน่ายและหันหลังให้กับการเมือง จึงเป็นเรื่องยากที่จะเข้าไปตรวจสอบนักการเมือง และมักจะนิ่งเฉยต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มีหลายมาตราที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน สิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ตามรัฐธรรมนูญได้มีการเปิดกว้างทั้งด้านรูปแบบ และวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน

การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงหมายถึงการที่ประชาชนเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ หรือผู้นำรัฐบาล รวมทั้งกดดันให้รัฐบาลกระทำตามความประสงค์ของตนหรือกลุ่มตน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเครื่องมือที่พัฒนาการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของแต่ละประเทศ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงเป็นการกระทำที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อมีอิทธิพลในการตัดสินใจของรัฐบาลเป็นสำคัญ และการกระทำใดที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายของรัฐบาล หรือเลือกบุคคลสำคัญที่สามารถกำหนดนโยบายของรัฐบาลได้ ก็ไม่ถือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง

เนื่องจากประชาธิปไตยมีหลายรูปแบบ อาทิ แบบทางตรง แบบทางอ้อม ยกตัวอย่างรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยทางตรง คือการที่ประชาชนของรัฐทั้งหมดเป็นผู้ใช้อำนาจในการปกครองโดยตรง ด้วยการร่วมกันประชุมพิจารณาเรื่องต่างๆ หรือทำหน้าที่เป็นสภาเอง เนื่องจากอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน โดยมีหลักการว่าประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ในสังคม กล่าวคือประชาชนมีส่วนร่วมในการบัญญัติกฎหมาย แต่ในปัจจุบันนี้ไม่สามารถนำประชาธิปไตยทางตรงมาใช้ได้ เพราะจำนวนประชาชนมากเกินไปจะทำให้โอกาสประชาชนทุกคนเข้ามาใช้สิทธิในการปกครองประเทศได้ จึงมีการนำประชาธิปไตยโดยผู้แทนหรือประชาธิปไตยโดยอ้อมมาใช้ หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน ประชาชนจะ

เลือกผู้แทนทำหน้าที่แทนตนในรัฐสภา และเจตจำนงของรัฐสภาถือเป็นความต้องการของประชาชน โดยที่ประชาชนยังมีช่องทางในการควบคุมทางการเมืองการปกครองได้บ้าง โดยขอบเขตของการมีตัวแทนของปวงชนต้องเป็นไปอย่างกว้างขวาง ประชาชนทั่วไปต้องมีสิทธิที่จะมีตัวแทน สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งจะเป็นของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือมีเงื่อนไขกีดกันประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมิได้ และสิทธิพื้นฐานของประชาชนต้องได้รับการรับรอง เช่น สิทธิในการพูด สิทธิในการเขียน สิทธิในการประกอบอาชีพ สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สิทธิในการนับถือศาสนา ซึ่งต้องเป็นสิทธิที่เท่าเทียมกัน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้นอาจเกิดขึ้นได้ในหลายลักษณะ เช่น การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การพูดคุยเรื่องการเมือง การช่วยพรรคการเมืองในการรณรงค์หาเสียง การเข้าร่วมประชุมทางการเมือง การเป็นผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้ง หรือแม้แต่การเดินขบวนประท้วง หรือสนับสนุนการดำเนินการของรัฐที่ยังผลให้ตนเองได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นหัวใจสำคัญของประชาธิปไตยแบบตัวแทน คือการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งผู้แทนที่ไม่มีการทุจริตและไม่มีการซื้อสิทธิขายเสียง

ผู้วิจัยจึงได้เห็นความสำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความรู้ มีการศึกษาพอสมควร จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจ ที่จะทำการวิจัยถึงเรื่องความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อเปรียบเทียบระหว่างคุณลักษณะของประชาชนมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง ด้านการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนทางการเมือง ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ด้านการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังประชาธิปไตย ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาเป็นไปในรูปแบบของการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารตำราวิชาการต่างๆ และการออกแบบสอบถามสำรวจประชาชนที่มีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ได้จากการสำรวจแบบสอบถาม เพื่อศึกษาลักษณะบุคคลกร และเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง ด้านการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนทางการเมือง ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับ

ประชาธิปไตยและกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ด้านการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังประชาธิปไตย และ ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย (2) ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้จากการค้นคว้าสอบถามข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูล จากบทความ นิตยสาร เอกสาร และตำราวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลสถิติจากหน่วยงานราชการต่างๆ

3. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ซึ่งประมาณการด้วยวิธีของ Yamane (1976) จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง

4. ขอบเขตระยะเวลา ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลรวมทั้งการจัดทำเป็นรายงานการวิจัย เป็นเวลาทั้งสิ้น 3 เดือน ตั้งแต่เดือน มีนาคม 2559 – พฤษภาคม พ.ศ.2559

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบระดับความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การวางแผนพัฒนา ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

สมมติฐานในการวิจัย

ลักษณะข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน แตกต่างกันมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง

ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง ด้านการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนทางการเมือง ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ด้านการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังประชาธิปไตย ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย แตกต่างกัน

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เมื่อกล่าวถึงประชาธิปไตย บุคคลทั่วไปมักนึกถึงการเลือกตั้งหรือการหย่อนบัตรลงคะแนนเสียงซึ่งในความหมายที่แท้จริงมิใช่เป็นเช่นนั้น การสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นการสร้างให้เด็กมีคุณธรรม มีวินัย จากพื้นฐานการแสดงออกอย่างง่าย ๆ เช่น ฝึกให้เด็กรู้จักคำว่า สวัสดิ์ ขอบคุณ ขอบใจ ไม่เป็นไร ขอโทษให้ถูกกาลเทศะ ฝึกให้มีคุณธรรมในจิตใจก็เท่า กับสร้างพื้นฐานประชาธิปไตยให้ เกิดขึ้น ในโรงเรียน ให้รู้จักเคารพซึ่ง กันและกัน ฝึกให้เด็กปฏิบัติจนเป็นนิสัยไม่ใช่บังคับเมื่อสร้างสิ่งเหล่านี้ได้ก็จะเป็นพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยในอนาคต บทบาทของครูนั้นนอกจากจะทำหน้าที่ให้การสั่งสอนอบรมนักเรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เข้าใจถึงวิถีชีวิตประชาธิปไตยและระบบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยแล้ว

ในส่วนตัวครูนั้นก็ถือว่าเป็นประชาชนคนหนึ่งที่ต้องมีหน้าที่ในการเลือกตั้งในฐานะพลเมืองของประเทศนอกจากนี้ยังมีหน้าที่หนึ่ง คือการสนับสนุนกิจกรรมการเลือกตั้งในฐานะที่ครูได้รับการยกย่องเชิดชูจากประชาชนว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้านหรือชุมชน ดังรายงานข่าวเกี่ยวกับบทบาทของครูในช่วงที่มีการเลือกตั้งของไทย เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ.2531 ว่า บทบาทเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการสมัครเข้า

รับเลือกตั้งแทนราษฎร บทบาทไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งการได้รับแต่งตั้ง เป็นเจ้าหน้าที่ที่ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง การได้รับการขอร้องและเตือนให้ครูในฐานะราชการให้วางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้ง การรณรงค์เลือกตั้งต่อต้านการใช้เงินซื้อเสียงหรือให้อามิสสินจ้างเพื่อล่อใจให้ประชาชนลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และรณรงค์ต่อต้านการทุจริตในการเลือกตั้ง (สาริต วินุราช, 2534, หน้า 30)

จากการที่กล่าวมาข้างต้นครูจะมีบทบาทเสริมสร้างและพัฒนาประชาธิปไตยแก่นักเรียนเยาวชนของชาติไม่ว่า ครูจะสอนวิชาใดระดับใดก็ตาม วิธีการที่จะปลูกฝัง และสร้างเสริมประชาธิปไตยนั้น

ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบเป็นทางการ ได้แก่ กิจกรรมต่างๆ คือ

1.1 การใช้สิทธิเลือกตั้ง

1.2 การเข้าไปมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมของพรรคการเมือง

1.3 การติดตามข่าวสารการเมือง

1.4 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง

1.5 การติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนทางการเมือง

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ กิจกรรมต่างๆ คือ

2.1 การให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ

2.2 การจัดกิจกรรมที่สามารถปลูกฝังประชาธิปไตย

2.3 การเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย

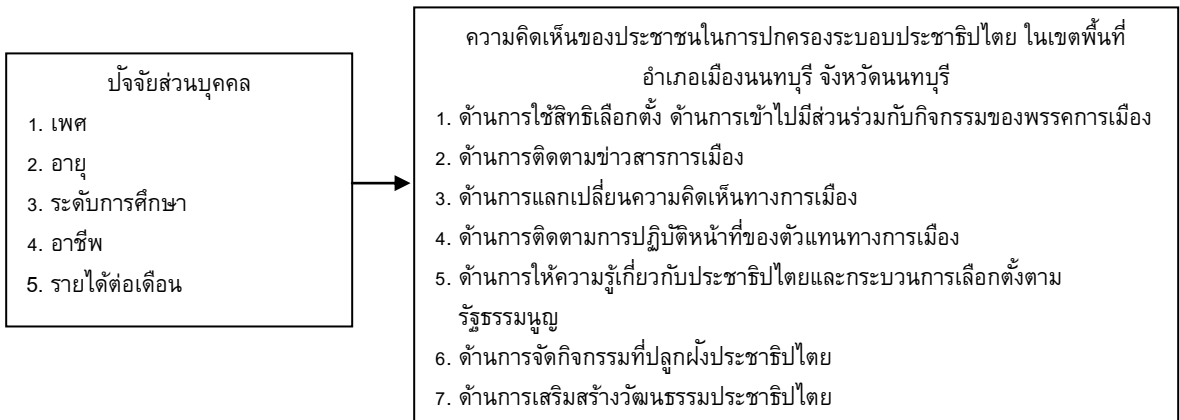
องค์ประกอบของตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (independent variables) ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตัวแปรตาม (dependent variables) ประกอบด้วย ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง ด้านการแลกเปลี่ยนความ

คิดเห็นทางการเมือง ด้านการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนทางการเมือง ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ด้านการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังประชาธิปไตย ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย

ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมาเป็นกรอบแนวความคิดการวิจัยที่แสดงถึงองค์ประกอบของตัวแปร ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ใช้สอบถามความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ เป็นประชาชน ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ซึ่งประมาณการด้วยวิธีของ Yamane (1976) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง รวม 400 ตัวอย่าง วิธีสุ่มตัวอย่างการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple sampling)

การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ทำการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Coefficient) ของ Cornbrash (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538, หน้า 132-133) ได้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุดเท่ากับ 0.80 แสดงว่าเครื่องมือแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือนำไปใช้ในการศึกษาได้

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามและสถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ

สถิติทดสอบสมมติฐานได้แก่ t-test และสถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และสถิติวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ด้วยวิธีแบบขั้นตอน (Stepwise)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศชาย ช่วงอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท

ตอนที่ 2 ผลการศึกษา การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรีในภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวม	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.55	.476	มาก
2. ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง	3.60	.371	มาก
3. ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง	3.58	.367	มาก
4. ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง	3.63	.465	มาก
5. ด้านการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนทางการเมือง	3.64	.479	มาก
6. ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ	3.64	.398	มาก
7. ด้านการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังประชาธิปไตย	3.61	.337	มาก
8. ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย	3.62	.388	มาก
รวมเฉลี่ย	3.61	.153	มาก

จากตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกๆด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ($\bar{X} = 3.64$) ด้านการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนทางการเมือง ($\bar{X} = 3.64$) ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง ($\bar{X} = 3.63$) ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.62$)

ด้านการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.61$) ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ($\bar{X} = 3.60$) ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง ($\bar{X} = 3.58$) และด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.55$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษากการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขต อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ตัวแปร	สถิติ t-test	สถิติ F-test	sig	ผลการทดสอบ
เพศ	.085		0.932	ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามภาพรวมมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน
อายุ		1.095	0.358	ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามภาพรวมมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน
ระดับการศึกษา		.714	.544	ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามภาพรวมมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน
อาชีพ		1.251	.279	ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามภาพรวมมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน
รายได้ต่อเดือน		1.489	.205	ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามภาพรวมมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะส่วนบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน อยุงาน) กับความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน อยุงาน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ด้านการใช้สิทธิ

เลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง ด้านการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนทางการเมือง ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ด้านการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังประชาธิปไตย ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 3

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานงานวิจัย	ยอมรับ	ปฏิเสธ
H ₁ : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน		✓
H _{1a} : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน		✓
H _{1b} : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน		✓
H _{1c} : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน		✓
H _{1d} : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน		✓

การอภิปรายผล

ผลของการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย โดยอภิปรายผลดังนี้ ประเด็นที่ 1 การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ด้านการสนับสนุนขององค์กรส่งเสริมเชิงบวกคือมีประชาชนมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี กล่าวคือ มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง ด้านการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนทางการเมือง ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ด้านการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังประชาธิปไตย ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับ นพพล สำเภาเงิน (2528) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ

อุดมการณ์ประชาธิปไตยของประชาชนชนบทในประเทศไทยศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีอุดมการณ์ประชาธิปไตยระดับปานกลาง ลักษณะปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้การมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยแตกต่างกันก็คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมการได้รับข่าวสารทางการเมือง มาตรฐานการดำรงชีวิตและการติดต่อกับชุมชนเมือง โดยพบว่าชายจะมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยมากกว่าหญิง ประชาชนที่มีอายุน้อยกว่าจะมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยมากกว่าประชาชนที่มีอายุมาก ประชาชนที่ได้รับการศึกษาสูงจะมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยมากกว่าประชาชนที่ได้รับการศึกษาในระดับต่ำ ประชาชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มสังคมจะมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยมากกว่าประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มสังคม ประชาชนที่ได้รับฟังข่าวสารทางการเมืองมากกว่าจะเป็นคนที่มีความคิดเห็นประชาธิปไตยมากกว่าประชาชนที่ได้รับฟังข่าวสารทางการเมืองน้อยครั้งประชาชนที่มีมาตรฐานการครองชีพสูงจะมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยมากกว่าประชาชนที่มีมาตรฐานการ

ครองชีพต่ำ และประชาชนที่มีการติดต่อกับชุมชนเมืองมากจะมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยมากกว่าประชาชนที่มีการติดต่อกับชุมชนเมืองน้อย ส่วนประสบการณ์ทำการเมืองจะไม่มีอิทธิพลในอุดมการณ์ประชาธิปไตย

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี นำผลการวิเคราะห์ในแต่ละด้านมาเป็นข้อเสนอแนะนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพดังนี้

1. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสรุปได้ว่าเรื่องที่ควรปรับปรุงและพัฒนา คือ หัวข้อ การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนระดับชาติ ซึ่งให้ความสำคัญอยู่อันดับสุดท้าย

2. ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสรุปได้ว่าเรื่องที่ควรปรับปรุงและพัฒนา คือ การไปเข้าร่วมฟังการแถลงนโยบายของพรรคการเมือง ซึ่งให้ความสำคัญอยู่อันดับสุดท้าย

3. ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสรุปได้ว่าเรื่องที่ควร

ปรับปรุงและพัฒนา คือ การฟังการถ่ายทอดสดการแถลงนโยบายของรัฐบาลทุกรัฐบาลเมื่อเข้ามาบริหารประเทศ ซึ่งให้ความสำคัญอยู่อันดับสุดท้าย

4. ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของนักการเมืองที่ท่านสนับสนุน ซึ่งให้ความสำคัญอยู่อันดับสุดท้าย

5. ด้านการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนทางการเมือง ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนทางการเมือง เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสรุปได้ว่าเรื่องที่ควรปรับปรุงและพัฒนา คือ การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตัวแทนทางการเมืองซึ่งให้ความสำคัญอยู่อันดับสุดท้าย

6. ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย และกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสรุปได้ว่าเรื่องที่ควรปรับปรุงและพัฒนา คือ การแนะนำความรู้เกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้แก่ประชาชน ซึ่งให้ความสำคัญอยู่อันดับสุดท้าย

7. ด้านการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังประชาธิปไตย ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้าน

การจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังประชาธิปไตย เฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ การส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบวินัย ซึ่งให้ความสำคัญอยู่อันดับสุดท้าย

8. ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความ

คิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย เฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ การฝึกให้นักเรียนเคารพความคิดเห็นของบุคคลอื่นๆ ซึ่งให้ความสำคัญอยู่อันดับสุดท้าย

เอกสารอ้างอิง

- จรรยา สุภาพ. (2522). *หลักรัฐศาสตร์ ฉบับพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- จำรัส นวลนิ่ม. (2540). *การศึกษากับการพัฒนาประเทศ: แนวคิดและวิธีปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- นพพล สำเภาเงิน. (2528). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุดมการณ์ประชาธิปไตยของประชาชนชนบทในประเทศไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). *ปฏิบัติการศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มติชน.
- สาธิต วินุราช. (2534). *การมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาประชาธิปไตย: ศึกษาเฉพาะกรณีครูประถมศึกษาอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Yamane, T. (1976). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). New York: Harper and Row.